

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:

cac@justice.md

Tel. (022) 409-209

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail:

cac@justice.md

Tel. (022) 409-209

24.01.24 № *4-3516-159*

*Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28*

Curtea de Apel Chișinău, vă expediază pentru examinare, conform competenței sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate formulată de avocatul Frumosu Nicolae reprezentantul intimatului în cadrul examinării cauzei civile SRL Lastercom vs Lașco Liuba.p

Anexă: Cererea (3 file).

Sesizarea (43 fil).

Copia încheierii din 16 ianuarie 2024 (11 file).

*Judecătorul
Curții de Apel Chișinău*

Iorgov Steliana

13:45
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. *159*
" *26* " *01* 2024

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

S E S I Z A R E

privind excepția de neconstituționalitate

**a art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr.
149/2012**

15.01.2024

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. Nume, Prenume.

Avocat, Frumosu Nicolae, B.A.A. "Nagacevschi și Partenerii".

4. Reprezentatul, nume, prenume.

Liuba Leșco

7. Calitatea procesuală în cadrul procesului de judecată din fața instanței.

Intimat.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării.

La data de 03 decembrie 2018, reprezentantul creditorului S.A. "Supraten", a înaintat o cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de debitorul S.R.L. "Lastercom". Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 08 iunie 2018, cererea introductivă, depusă de creditorul S.A. "Supraten" cu privire la intentarea procesului de insolvență față de debitorul S.R.L. "Lastercom", a fost admisă spre examinare, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 01 februarie 2019, a fost admisă cererea introductivă depusă de către S.A. "Supraten", constatată insolvența debitorului și inițiată procedura falimentului simplificat față de S.R.L. "Lastercom". În calitate lichidator al S.R.L. "Lastercom" a fost desemnat Șeremet Vasile, deținătorul autorizației nr. 82 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, emisă ca urmare a ridicării excepției de neconstituționalitate a art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, s-au declarat constituționale textele „*le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului*” din articolul 32 alin. (2) și „*în obligația organelor de conducere ale debitorului*” din articolul 70 alin. (13) ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, **în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvență.**

Precizăm că în cadrul procesului de insolvență a debitorului S.R.L. "Lastercom", lichidatorul Șeremet Vasile, întemeindu-se pe prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, a depus o cerere cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Lastercom", în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru, a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator, în sumă de 93 960 lei, și a cheltuielilor aferente acestei perioade, în mărime de 4 836 lei. Subliniem că lichidatorul a solicitat încasarea remunerației și a cheltuielilor procesului de insolvență anume din contul membrilor organelor de conducere ale S.R.L. "Lastercom" pe motivul lipsei bunurilor în patrimoniul debitorului, **fără să demonstreze culpa membrilor organelor de conducere ale debitorului la apariția stării de insolvență.**

Ca urmare a examinării cererii respective, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 21 septembrie 2023, cererea lichidatorului Șeremet Vasile, cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Lastercom", în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru, a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator, în sumă de 93 960 lei, și a cheltuielilor aferente acestei perioade, în mărime de 4 836 lei, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 21 septembrie 2023, Șeremet Vasile a contestat-o cu recurs, solicitând casarea integrală a încheierii contestate și admiterea solicitării de încasare a remunerației fixe și a cheltuielilor procesului de insolvență din contul membrilor organelor de conducere ale S.R.L. "Lastercom", inclusiv din contul Liubei Leșco. La momentul de față litigiul se află la examinare în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții de Apel Chișinău, cererile administratorilor procesului de insolvență de încasare a remunerației și a cheltuielilor procesului de insolvență, înaintate în temeiul art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, sunt admise fără să fie demonstrată culpa membrilor organelor de conducere ale debitorului la apariția stării de insolvență.

C. Obiectul sesizării.

Obiectul prezentei sesizări îl constituie verificarea constituționalității art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149/2012, în partea omisiunii de reglementare a unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului.

Cu referire la aplicabilitatea prevederilor contestate, precizăm că obiectul prezentului litigiu reprezintă examinarea temeiniciei cererii lichidatorului S.C. “Lastercom” S.R.L. privind încasarea onorariului pentru activitatea acestuia în cadrul procesului de insolvență și a cheltuielilor procesului de insolvență, din contul membrilor organelor de conducere ale S.C. “Lastercom” S.R.L., inclusiv din contul intimatului Liuba Leșco, ex-administrator și fondator al debitorului. Menționăm că lichidatorul și-a întemeiat pretențiile nominalizate anume pe prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149/2012, unicele prevederi legale care prescriu posibilitatea încasării onorariului administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvență din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului: *“În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.”* La fel, precizăm că aceste norme legale au fost invocate atât de către părțile în procesul dat, cât și de către instanța de fond, în motivarea încheierii contestate.

Incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție.

- **Art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova:** *“Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”*
- **Art. 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova:** *“Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.”*

- **Art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova:** *“Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”*

D. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

În susținerea încălcării drepturilor garantate de Constituție, mai întâi ne vom referi la încălcarea dreptului la proprietate, ca mai apoi, prin prisma art. 23 alin. (2) și 54 alin. (2) din Constituție, să argumentăm că lipsa reglementării unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, nu respectă exigențele de tehnică legislativă menite să asigure previzibilitatea și predictibilitatea actului normativ, și constituie o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate, din perspectiva lipsei scopului legitim.

Dreptul la proprietate. În vederea garantării dreptului de proprietate al persoanei, Constituția Republicii Moldova, la art. 46 alin. (1), stabilește: *“Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.”* Astfel, precizăm că prima teză a articolului 70 alin. (13) din Legea insolvenței dispune că, în lipsa masei debitoare, achitarea onorariului fix al administratorului insolvenței, precum și compensarea cheltuielilor aferente: *„ (...) se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului”*. Obligația de achitare a onorariului fix și a cheltuielilor aferente se pune în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, identificați în articolul 247 din Legea insolvenței, care au activat pentru debitor pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului. Menționăm că lipsa bunurilor în patrimoniul debitorului nu este singura condiție pentru dispunerea încasării remunerației administratorului și altor cheltuieli ale procesului de insolvență, din contul organelor de conducere ale debitorului. **O altă condiție este existența culpei persoanelor din contul cărora se solicită încasarea, la apariția stării de insolvență.**

Precizăm că respectiva condiție a fost introdusă în legislația națională prin hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, emisă ca urmare a ridicării excepției de neconstituționalitate a art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, prin care s-a declarat constituționale textele: *„le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului”* din articolul 32 alin. (2); și *„în obligația organelor de conducere ale debitorului”* din articolul 70 alin. (13) ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, **în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvență.**

Prin urmare, din coroborarea prevederilor tezei întâi a articolului 70 alin. (13) din Legea insolvențării, în interpretarea hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, cu articolul 247 din Legea insolvențării, observăm că repartizarea cheltuielilor judiciare aferente procesului de insolvențare, inclusiv remunerația calculată administratorului, are loc în modul următor: (i) se achită din contul debitorului, dacă dispune de bunuri suficiente; (ii) se achită din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului, dacă în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvențare, în măsura în care acestor persoane le este imputabilă culpa la apariția stării de insolvențare.

Așadar, constatăm că, în prezent, nu există un cadru legal care să reglementeze modul de achitare a remunerației administratorului și de restituire a eventualelor cheltuieli avansate de acesta, în cazul în care debitorul nu are bunuri și nici nu există persoane cărora le-ar fi imputabilă eventuala stare de insolvențare.

Această omisiune de reglementare face ca, la modul practic, administratorii procesului de insolvențare să solicite încasarea sumelor respective de la membrii organelor de conducere (după cum și s-a procedat în speța pendinte), fără a fi întrunită condiția imputării culpei la apariția stării de insolvențare (condiție introdusă prin hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020), iar Curtea de Apel Chișinău, conform jurisprudenței constante a acesteia, să admită solicitarea respectivă, fiind astfel comisă o ingerință în dreptul de proprietate al membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Calitatea legii. Art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, denumit „*Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*”, stipulează: „*Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*” Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituției (pct. 10 din HCC nr. 26/2010).

În acest sens este important de specificat că anterior, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05 aprilie 2022, a fost constatată ca fiind contrară art. 23, art. 46 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova: “ (...) omisiunea articolului 32 din Legea insolvențării nr. 149 din 29 iunie 2012 de a reglementa un mecanism pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în avans și pentru încasarea remunerației administratorului provizoriu în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvențare a debitorului.”

Făcând o scurtă abatere, precizăm că atât art. 32 alin. (3), cât și art. 70 alin. (13) din Legea insolvențării, reglementează, în aceleași condiții, încasarea remunerației administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvențare, diferențiindu-se doar etapa procesului de insolvențare

în cadrul căreia se dispune încasarea sumelor menționate (procedura de observație/procesul de insolvabilitate după intentarea procedurii de insolvabilitate). Respectiv, putem considera că hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05 aprilie 2022, împreună cu constatările privind neconstituționalitatea omisiunii reglementării mecanismului de încasare a remunerației administratorului în condiții specifice, au „*putere de lucru judecat*” în cadrul examinării prezentei sesizări. Ceea ce nu poate să semnifice decât neconstituționalitatea omisiunii similare din art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

În acest context, reiterăm și noi argumentele Curții Constituționale, care susțin că: “ (...) *prevederile articolului 32 din Legea insolvabilității contravin articolului 46 coroborat cu articolele 23 și 54 din Constituție în partea în care nu reglementează un mecanism de plată a remunerației administratorului provizoriu și de restituire a cheltuielilor avansate de acesta în cazul în care debitorul nu are bunuri și nici nu există persoane cărora să le fie imputabilă starea de insolvabilitate a debitorului.*” (pct. 59 din HCC nr. 8 din 05.04.2022).

Extrapolând constatările menționate supra la sesizarea pendinte, constatăm că aparent, aplicând art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, în interpretarea dată de hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, **în măsura în care nu le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate, membrii organelor de conducere ale debitorului nu suportă cheltuielile procesului de insolvabilitate și nu achită onorariul administratorului.** Cu toate acestea, omisiunea legiuitorului de a reglementa mecanismul de încasare a remunerației administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvabilitate, în situația specifică expusă supra, conduce, la modul practic, **la încasarea remunerației și a cheltuielilor de la membrii organelor de conducere ale debitorului, în lipsa unei prevederi legale care ar permite aceste lucru.** Subliniem că aceasta reprezintă o încălcare vădită a art. 1 Protocolul 1 CEDO, ingerință în dreptul de proprietate neprevăzută de lege.

Referindu-ne la practică, susținem că unicul complet specializat în examinarea cauzelor de insolvabilitate din cadrul Curții de Apel Chișinău, în pricinile de examinare a cererilor administratorilor privind încasarea remunerației și a cheltuielilor procesului de insolvabilitate, în modul cel mai direct posibil neglijează hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, dispunând, în situația în care debitorul nu are bunuri suficiente în patrimoniu, încasarea remunerației administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvabilitate, din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului, **în lipsa demonstrării culpei la apariția stării de insolvabilitate.** Curtea de Apel Chișinău motivează neaplicarea hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, inclusiv prin faptul inexistenței unui mecanism prevăzute de lege care ar reglementa încasarea remunerației administratorului în situația specifică menționată: “*Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 aliniatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 nr. 16 din 09 iunie 2020 trezește incertitudinea administratorilor autorizați dacă vor fi sau nu remunerați pentru munca efectiv depusă, or acest lucru va depinde de circumstanțe ce nu le pot fi imputabile, adică de existența ori inexistența culpei persoanelor din contul cărora ar trebui să fie încasată remunerația pentru munca efectuată, în cazul survenirii stării de insolvabilitate. La soluționarea chestiunii de încasare a remunerației*

*administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, este dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate. Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat. **Analizând echilibrul dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul civil consideră că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.**” (decizia CAC din 12.12.2023, dosar nr. 2-20037974-02-2ri-09112023; decizia CAC din 13.06.2023, dosar nr. 2-19111517-02-2ri-28042023; decizia CAC din 16.05.2023, dosar nr. 2-19112140-02-2ri-20032023 etc).*

Ținând cont de practica uniformă a Curții de Apel Chișinău, în care activează, repet, un singur complet specializat în examinarea cauzelor de insolvabilitate, există o certitudine cvasi-absolută că chiar și în lipsa probării faptului că apariția stării de insolvabilitate este imputabilă membrilor organelor de conducere, aceștia vor fi obligați să acopere cheltuielile procesului de insolvabilitate și remunerația administratorului insolvabilității. Considerăm că aceasta ingerință este posibilă din cauza omisiunii reglementării la art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, a mecanismului de recuperare a cheltuielilor procedurii de insolvabilitate și încasare a onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, omisiune care contravine criteriilor de calitate a legii.

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Susținem că una dintre condițiile obligatorii pe care trebuie să le respecte ingerințele în articolul 46 din Constituție este ca acestea să urmărească cel puțin un scop legitim prevăzut de articolul 54 alin. (2) din Constituție. Precizăm că acest aspect a fost pe larg abordat în Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05.04.2022.

Astfel, reiterăm cele constatate referitoare la lipsa, în prezent, a unui cadru legal care să reglementeze modul de achitare a remunerației administratorului și de restituire a eventualelor cheltuieli avansate de acesta, în cazul în care debitorul nu are bunuri și nici nu există persoane cărora le-ar fi imputabilă eventuala stare de insolvabilitate.

Această omisiune, după cum am indicat anterior, face ca obligația de plată să-i fie impusă, prin act de dispoziție judecătorească, membrilor organelor de conducere, în lipsa unei prevederi legale în acest sens (ingerință în dreptul de proprietate neprevăzută de lege). Respectiv, nu identificăm existența vreunui scop legitim pentru a justifica omisiunea reglementării unui mecanism de plată a remunerației administratorului provizoriu și de restituire a cheltuielilor avansate de acesta, în cazul în care debitorul nu are bunuri și nici nu există persoane cărora să le fie imputabilă starea de insolvabilitate a debitorului. Așadar, în lipsa unui scop legitim al omisiunii de reglementare,

susținem că există o intruziune inadmisibilă în dreptul de proprietate al membrilor organelor de conducere ale debitorului, intruziune care nu îndeplinește condiția impusă de articolul 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova (vezi HCC nr. 8 din 05.04.2022).

E. Lista documentelor relevante.

- Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020.
- Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05.04.2022.

F. Declarația și semnătura autorului sesizării.

Declar pe onoare mea că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

Avocat, Frumosu Nicolae

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized, somewhat abstract shape.

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Judecător Șova Nicolae)
Dosarul nr.2ri-612/23
2-18208833-02-06112023

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2024

mun. Chișinău

*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău*

Având în componența sa:

*Președintele completului, judecător
Judecătorii*

*Eugeniu Clim
Olga Cojocaru și Steliana Iorgov*

examinând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Frumosu Nicolae, în interesele Leșco Liuba în cadrul examinării cererii de recurs declarată de către lichidatorul S.R.L. „Lastercom”, Șeremet Vasile împotriva încheierii Judecătoriai Chișinău, sediul Central din 21.09.2023, pronunțată în cauza de insolvabilitate a S.R.L. „Lastercom”, la cererea lichidatorului Șeremet Vasile privind încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și a cheltuielilor aferente acestei perioade, prin care cererea a fost respinsă, *Colegiul civil*

CONSTATĂ:

La 03.12.2018 reprezentantul creditorului S.A. „Supraten” a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „Lastercom”.

Prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 08.06.2018, cererea introductivă, depusă de creditorul S.A. „Supraten” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „Lastercom”, a fost admisă spre examinare.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 01.02.2019 a fost admisă cererea introductivă depusă de către S.A. „Supraten”, constatată insolvabilitatea debitorului și inițiată procedura falimentului simplificat față de S.R.L. „Lastercom”. A fost ridicat dreptul Leșco Liuba de administrare a S.R.L. „Lastercom” și propus debitorului să desemneze, în termen de 10 zile de la data hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate, un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele societății și ale asociaților și a participa la procedură din numele și contul debitorului. A fost desemnat în

calitate de lichidator al S.R.L. „Lastercom”, Șeremet Vasile, deținătorul autorizației nr. 82 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM, care a fost obligat să notifice creditorii „Lastercom” S.R.L. despre necesitatea înregistrării cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv a creanțelor până la 11.03.2019. A fost stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 15.04.2019, lichidatorul fiind obligat să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvență, nu mai târziu de 25.03.2019, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse.

La 09.06.2022 lichidatorul Șeremet Vasile a depus cerere cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 93 960 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 4 836 lei.

Indică că, pe parcursul îndeplinirii atribuțiilor, lichidatorul a efectuat toate acțiunile întru identificarea masei debitoare cu scopul de a îndeplini obligațiile conferite prin hotărârea emisă de instanță, dar și a prevederilor Legii insolvenței.

Lichidatorul a întreprins inclusiv acțiuni întru identificarea cauzelor care au dus la insolvența debitorului, dar și a persoanelor culpabile pentru situația în care a fost adusă compania.

Menționează că, la adunarea creditorilor din 08.04.2022, creditorii au votat admiterea coeficientului 6 de multiplicare cu salariul minim pe economie în calitate de remunerație a lichidatorului și cheltuielile procesului de insolvență conform bonurilor anexate la dosar, fapte indicate în procesul verbal al adunării creditorilor nr. 3 din 08.04.2022.

Susține că, administratorul provizoriu Șeremet Vasile și-a îndeplinit atribuțiile stabilite prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central privind admiterea cererii introductive spre examinare, la fel în temeiul art. 360 alin. (1) Cod penal lichidatorul a înaintat plângere care nu a dat nici un rezultat pozitiv.

Comunică că, a fost întocmită și înaintată cerere de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a companiei pentru situația în care a fost adusă aceasta, care prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată.

La fel, lichidatorul a făcut trimitere la prevederile art. 52 alin. (1), lit. b), 70 alin. (4) al Legii insolvenței, iar având în vedere că debitorul nu deține masă debitoare urmează, că ex-administratorul, fondatorul și contabilul debitorului să stingă și remunerația lichidatorului și cheltuielile procesului de insolvență.

Enunță că pe durata procesului de insolvență lichidatorul a stabilit că organele de conducere ale debitorului nu au depus în termen cererea de intentare a procedurii de insolvență, au folosit bunurile debitorului în interes personal și au contribuit la dispariția

actelor contabile. Așadar, ex-administratorul, fondatorul și asociatul debitorului se fac vinovați de starea în care a ajuns compania și urmează să achite remunerația lichidatorului și cheltuielile procesului de insolvență.

Art. 66 alin. (1) lit. e) al Legii insolvenței prevede expres dreptul administratorului insolvenței și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege, iar art. art. 32 și 70 al Legii insolvenței prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare.

Relevă că, activitatea pe care o desfășoară administratorul autorizat este unica și reprezintă sursa de întreținere a sa și a familiei sale, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvență.

Potrivit art. 70 al Legii insolvenței, precum și în baza Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 lichidatorul solicită stabilirea de către instanța de judecată a remunerației, care conform prevederilor se înmulțește cu coeficientul mediu care este 6 și conform Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09.03.2010 salariul minim constituie, din data de 1 mai 2018 este de 2 610 lei.

Lichidatorul a îndeplinit obligațiile de lichidator din data de 01.12.2019 până la 01.08.2019, în total șase luni. Astfel, valoarea totală a remunerației urmează a fi încasată în sumă de 96 960 lei.

De asemenea, lichidatorul solicită rambursarea cheltuielilor pentru publicarea hotărârii în Monitorul Oficial, toner, xerox, hârtie, plicuri, timbre, trimiterea scrisorilor poștale, efectuarea apelurilor telefonice, deplasarea la Serviciul fiscal de stat, instanța de judecată, deținătorii de registre publice, băncile interpellate, publicarea anunțurilor și a încheierii instanței de insolvență în sumă de 4 836 lei.

În fine, lichidatorul a solicitat stabilirea remunerației lichidatorului în sumă de 93 960 lei și cheltuieli în mărime 4 836 lei cu încasarea acestora din contul ex-administratoarei, fondatoarei și asociatului debitorului Leșco Liuba, Leșco Dumitru în beneficiul lichidatorului Șeremet Vasile.

La 14.03.2023 reprezentantul pârâtului Leșco Liuba, avocatul Frumosu Nicolae a depus referință la cererea lichidatorului Șeremet Vasile privind aprobarea și încasarea remunerației.

Cu referire la cererea înaintată de lichidatorul Șeremet Vasile privind stabilirea remunerației lichidatorului în sumă de 93 960 lei și cheltuieli în mărime 4 836 lei cu încasarea din contul ex-administratoarei, fondatoarei și asociatului debitorului Leșco Liuba, Leșco Dumitru, avocatul Frumosu Nicolae a susținut că, lipsa bunurilor în patrimoniul debitorului nu este singura condiție pentru dispunerea încasării remunerației administratorului și altor cheltuieli ale procesului de insolvență, din contul organelor de conducere ale debitorului. O altă condiție indispensabilă temeiniciei pretențiilor lui Șeremet

Vasile, este probarea culpei, persoanelor din contul cărora se solicită încasarea, la apariția stării de insolvabilitate.

Precizează că respectiva condiție a fost introdusă în legislația națională prin hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, emisă ca urmare a ridicării excepției de neconstituționalitate a art. 32 alin. (2) și art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, prin care au fost declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din articolul 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere ale debitorului” din articolul 70 alin. (13) al Legii insolvenței, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Raportând la circumstanțele speței solicitarea de încasare din contul membrilor organelor de conducere al S.R.L. „Lastercom” a remunerației administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvență, va putea fi admisă doar în cazul în care va fi probată culpa acestor membri la apariția stării de insolvență a debitorului.

Susține că, deși în cererea privind stabilirea și încasarea remunerației lichidatorul indică că membrii organelor de conducere sunt culpabili de apariția stării de insolvență, acesta contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă și hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, nu probează în vreun fel circumstanțele invocate, rezumându-se doar la enumerarea sumară a acestora, fapt ce conduce în mod inevitabil la respingerea solicitării acestuia.

Ori, însăși lichidatorul în cererea sa indică că cererea privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” a fost respinsă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09.08.2021, iar prin art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Cu referire la argumentul lichidatorului privind practica Curții de Apel Chișinău stabilită pe cazuri similare, avocatul Frumosu Nicolae declară că, lichidatorul insinuează că probarea culpei la apariția stării de insolvență nu este o condiție necesară și obligației de încasare a remunerației din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului. Or, jurisprudența invocată este contrară atât hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, cât și Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Urmare celor expuse, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 70 alin. (13) al Legii insolvenței și hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, art. 1 Protocolul nr. 1 CEDO reprezentantul pârâtului Leșco Liuba avocat Frumosu Nicolae a solicitat respingerea cererii de încasare a remunerației lichidatorului și a cheltuielilor procesului de insolvență din contul Liubei Leșco și a lui Dumitru Leșco.

La 20.06.2023 lichidatorul Șeremet Vasile a depus cerere de completare la cererea cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 93 960 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 4 836 lei.

Suplimentar celor invocate în cererile anterioare, lichidatorul a menționat că, toate atribuțiile prevăzute de Legea Insolvabilității, dar și cele indicate în încheierea de admitere a cererii de intentare a procedurii de insolvabilitate le-a îndeplinit în volum deplin, cu maximă responsabilitate și diligență, suportând cheltuieli și implicând timp din activitate.

Chiar și așa, consideră oportun, că în raport cu volumul de muncă efectuat, ținând cont de faptul că masă debitoare nu există, lichidatorului să-i fie încasată o sumă mai mică decât cea prevăzută de lege, 15 660 de lei lunar, pentru șase luni de activitate, chiar dacă acțiuni în dosarul respectiv au fost efectuate pe o perioadă mai îndelungată de timp.

Lichidatorul face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 și solicită stabilirea și dispunerea încasării de către instanța de judecată a remunerației, care conform prevederilor de înmulțește cu coeficientul mediu care este 6 și conform hotărârii Guvernului nr. 165 din 09.03.2010, salariul minim constituie din 01.05.2018 suma de 2 610 lei.

Mai indică că, potrivit anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11.06.2022 cu modificările operate la 14.12.2022 în vigoare la 01.01.2023, cu privire la salarizarea angajaților în unitățile cu autonomie financiară, intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 lei pentru conducătorul de unitate care efectuează conducerea generală a instituției/entității constituie între 16 000 lei- 30 200 lei.

Normele de aplicare practică la determinarea cuantumului minim al onorariului fix al administratorului provizoriu, administratorului insolvabilității/lichidatorului aprobate prin decizia Consiliului UAAM prin procesul-verbal nr. 01 din 18.01.2023 stabilesc că în conformitate cu dispozițiile art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) al Legii insolvabilității și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11.06.2002, cuantumul minim garantat constituie 23 100 lei pentru o lună de activitate.

Astfel, administratorul autorizat Șeremet Vasile, fiind numit în calitate de lichidator al debitorului, a acționat în interesul bunei desfășurări a perioadei de lichidare a debitorului și nu a acționat în interes personal, ci având obligații clare stabilite de către instanța de insolvabilitate și Legea Insolvabilității.

La 15.09.2023 avocatul Frumosu Nicolae, acționând în interesele părâtului Leșco Liuba a depus referință la cererea lichidatorului cu privire la încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării

atribuțiilor de lichidator în sumă de 93 960 lei și a cheltuielilor aferente acestei perioade în mărime de 4 836 lei.

Suplimentar celor invocate în referința anterioară, avocatul Frumosu Nicolae a indicat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05.04.2022 s-a declarat neconstituțională omisiunea art. 32 din Legea insolvenței de a reglementa un mecanism pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în avans și pentru încasarea remunerației administratorului provizoriu în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului. Chiar dacă hotărârea respectivă se referă la încasarea remunerației administratorului provizoriu, consideră că constatările acesteia pot fi aplicate prin analogie și în cazul încasării remunerației lichidatorului în procesul de insolvență. Subliniază că potrivit hotărârii respective Curtea Constituțională confirmă inexistența unui mecanism de remunerare a administratorilor provizorii în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului și a trimis o adresă Parlamentului Republicii Moldova pentru a acoperi acest vid legislativ. La fel, Curtea Constituțională a amânat producerea efectelor acestei hotărâri pentru data de 01.01.2023 și a pus în sarcina Guvernului achitarea remunerației pentru administratorii provizorii autori ai sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Mai afirmă că, concluziile care pot fi trase din hotărârea Curții Constituționale menționate sunt faptul că odată cu pronunțarea hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 09.06.2020, nu există un mecanism legal care ar permite remunerarea lichidatorilor în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului; această omisiune legislativă nu poate să prejudicieze membrii organelor de conducere ale debitorului, ci prejudiciile urmează a fi puse în sarcina Guvernului Republicii Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21.09.2023 a fost respinsă cererea lichidatorului Șeremet Vasile privind încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și a cheltuielilor aferente acestei perioade.

Invocând dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21.09.2023, la data de 25.09.2023 lichidatorul Șeremet Vasile a declarat cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 21.09.2023 cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea înaintată de lichidatorul Șeremet Vasile în modalitatea în care a fost formulată.

Totodată, la 15.01.2024 avocatul Frumosul Nicolae, în interesele intimății Leșco Liuba a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat dispunerea ridicării excepției de neconstituționalitate pentru controlul

constituționalității art. 70 alineatul (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 în partea omisiunii de reglementare a unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, considerându-le contrare prevederilor art. 46, coroborate cu prevederile art. 23 și art. 54 din Constituție.

În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate avocatul Nicole Frumosu a indicat că, în procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cererea de recurs depusă de către lichidatorul S.C. „Lastercom” S.R.L., Șeremet Vasile împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 21.09.2023, privind respingerea cererii ce vizează încasarea remunerației și a cheltuielilor procesului de insolvență pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator.

În conformitate cu art. 12/1 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a Hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a Hotărârilor și Ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Prin urmare, consideră că prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149/2012, în partea omisiunii de reglementare a unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, sunt contrare art. 46 coroborat cu articolele 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Conform prevederilor art. 12/1 alin. (2) Cod de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a. obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b. excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c. prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d. nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Obiectul excepției este constituționalitatea prevederilor dintr-o lege organică, respectiv, aceste acte normative se încadrează în categoria actelor enumerate la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova.

Subiectul sesizării este reprezentantul intimatului, ceea ce corespunde rigorilor art. 121 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă.

Cu referire la aplicabilitatea prevederii contestate la soluționarea cauzei, indică că, obiectul prezentului litigiu reprezintă cererea lichidatorului S.C. „Lastercom” S.R.L. privind încasarea onorariului pentru activitatea acestuia în cadrul procesului de insolvabilitate și a cheltuielilor procesului de insolvabilitate, din contul membrilor organelor de conducere ale S.C. „Lastercom” S.R.L., inclusiv din contul intimatei Liuba Leșco, ex-administrator și fondator al debitorului. Precizează că lichidatorul și-a întemeiat pretențiile menționate anume pe prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, unicele prevederi legale care prescriu posibilitatea încasării onorariului administratorului și a cheltuielilor procesului de insolvabilitate din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului: „În cazul în care, se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247”.

La fel, precizează că aceste norme legale au fost invocate atât de către părțile în procesul dat, cât și de către instanța de fond, în motivarea încheierii contestate. În consecință, aplicabilitatea la soluționarea cauzei a prevederilor legale contestate este inechivocă, fiind astfel respectat art. 12/1 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Lipsa unei hotărâri anterioare a Curții având ca obiect prevederile contestate. Această condiție presupune inexistența unei hotărâri anterioare având la bază același motiv, pentru care ar fi valabile aceleași argumente. Respectiv, menționează că până la momentul de față, prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, nu au fost contestate la Curtea Constituțională din perspectiva argumentelor expuse în sesizarea anexată la prezenta cerere, adică din perspectiva omisiunii de reglementare a unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului. În situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, omisiune care este contrară art. 46 coroborat cu articolele 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Învederează că anterior art. 70 alin. (13) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 a constituit obiect de examinare la Curtea Constituțională (HCC nr. 16 din 09.06.2020). În acel caz, autorul sesizării a solicitat verificarea constituționalității articolului menționat din perspectiva ingerinței în dreptul de proprietate al membrilor organelor de conducere ale

debitorului prin punerea în sarcina lor a obligației de plată a remunerației administratorului insolvenței și a cheltuielilor suportate de acesta, fără a li se demonstra vreo culpă în provocarea insolvenței debitorului. Însă, sesizarea din litigiul pendinte conține alte motive și argumente de neconstituționalitate (omisiunea reglementării unui mecanism de remunerare a administratorilor insolvenței).

În susținerea îndeplinirii condiției prevăzute la art. 12/1 alin. (2) lit. d) Cod de procedură civilă, invocă și jurisprudența constantă a Curții Constituționale, care a stabilit că: „ (...) excepția de neconstituționalitate este una repetitivă. Totuși, de principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al unor prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. În astfel de cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea ” (a se vedea DCC nr. 40 din 8 mai 2018, § 18; DCC 124 din 25.11.2019, § 17). Prin urmare, chiar dacă art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149/2012 anterior a constituit obiect de examinare a Curții Constituționale, argumentele și motivele de neconstituționalitate noi prezentate în sesizarea anexată la prezenta cerere, impun admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Ce ține de aplicarea art. 12/1 alin. (5) Cod de procedură civilă, invocă practica anterioară a Curții de Apel Chișinău, în care completul specializat în examinarea cauzelor de insolvență a admis cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, la etapa soluționării recursului împotriva încheierii instanței de insolvență (încheierea CAC din 26.10.2021, dosar nr. 2rci- 331/21, HCC nr. 17 din 20.09.2022).

Studiind sesizarea și analizând argumentele invocate, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Nicolae Frumosu, reprezentantul intimetei Liuba Leșco, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

În corespundere cu art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată

de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Colegiul civil reține că, obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Frumosu Nicolae, care acționează în interesele intimatei Leșco Liuba, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.

Concomitent, s-a stabilit că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Colegiul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei legale indicate supra, depusă de avocatul Frumosu Nicolae, în interesele intimatei Leșco Liuba constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, Colegiul civil ar dobîndi prerogative improprii instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

Cu referire la acest aspect, Colegiul civil adnotează că obiectul recursului cu care a fost sesizată instanța de recurs îl constituie încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21.09.2023, pronunțată în cauza de insolvență a S.R.L. „Lastercom”, la cererea lichidatorului Șeremet Vasile privind încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Lastercom” în persoana administratorului Leșco Liuba și asociatului Leșco Dumitru a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și a cheltuielilor aferente acestei perioade, prin care cererea a fost respinsă.

Colegiul civil menționează că, asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale înaintate de către avocatul Frumosu Nicolae, în interesele intimatei Leșco Liuba, urmează a se expune Curtea Constituțională, or în speță există incertitudine privind constituționalitatea

prevederilor legale invocate ce urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, excepția este ridicată de către intimata Leșco Liuba care este parte la proces, astfel, în temeiul dispozițiilor art. 12/1 din Codul de procedură civilă, urmează a fi sesizată Curtea Constituțională.

În contextul celor expuse, Colegiul civil atestă că, în circumstanțele respective, urmează a fi admisă cererea avocatului Frumosu Nicolae, în interesele intimitei Leșco Liuba, cu remiterea Curții Constituționale spre examinare a sesizării privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În conformitate cu art. art.12¹, 269-270 din Codul de procedură civilă, *Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău*

DISPUNE:

Se admite cererea depusă de intimata Leșco Liuba, reprezentantă de avocatul Frumosu Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea înaintată de către avocatul Frumosu Nicolae, în interesele Leșco Liuba, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 70 alin.(13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, în partea omisiunii de reglementare a unui mecanism pentru recuperarea cheltuielilor procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului și pentru încasarea onorariului fix al administratorului/lichidatorului, în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Eugeniu Clim

Olga Cojocaru

Steliana Iorgov

Copia corespunde originalului
Judecător Iorgov Steliana

